

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 5Pc/6/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8822200571
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Matúš Kalanin
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2024:8822200571.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Matúšom Kalaninom v právnej veci navrhovateľa: mal. A. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. XXX/X, XXX XX C. D. E. zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, za účasti matky: F. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. XXX/X, XXX XX C. D. E., proti odporcovi - mužovi, ktorého otcovstvo má byť určené: A. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. XXX/X, XXX XX I., o určenie otcovstva a úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, t a k t o

rozhodol:

Návrh zamietá.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Štátu nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal vydania rozsudku, ktorým by súd určil, že otcom maloletého A. A. je A. G., nar. XX.X.XXXX. Zároveň navrhol zveriť maloleté dieťa A. A. do osobnej starostlivosti matky, otca zaviazat' na povinnosť prispievať na výživu dieťaťa sumou 50,- eur mesačne k rukám matky, počínajúc dňom narodenia dieťaťa, t.j. dňom 15.11.2021, do budúcnosti, vždy do každého 20. dňa v mesiaci vopred. Styk otca s maloletým dieťaťom navrhoval upraviť ako neobmedzený za prítomnosti matky s tým, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Svoj návrh odôvodnil tým, že rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 6P/180/2021-17 zo dňa 21.12.2021 boli maloletej matke priznané rodičovské práva a povinnosti vo vzťahu k osobnej starostlivosti o maloletého A. A., nar. XX.XX.XXXX. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny vo Vranove nad Topľou, odbor sociálnych vecí a rodiny bol uznesením Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k.6Po/21/2021-10 zo dňa 9.3.2022 ustanovený na zastupovanie maloletého dieťaťa na podanie žaloby o určenie otcovstva a na zastupovanie v tomto konaní. Otcom maloletého dieťaťa je A. G., nar. XX.X.XXXX, pretože s matkou dieťaťa súložil v čase, od ktorého neprešlo od narodenia dieťaťa menej ako 180 a viac ako 300 dní. Žalovaný neuznal otcovstvo k maloletému dieťaťu pred súdom a zdráhal sa plniť rodičovské povinnosti. Bližšie informácie o domnelom otcovi maloletého dieťaťa nám nie sú známe vzhľadom k tomu, že žije v inom okrese. Faktom však ostáva, že s matkou maloletého dieťaťa nežije v spoločnej domácnosti, na výchove a výžive maloletého dieťaťa sa nijako nepodieľa. Maloletý A. žije so svojou matkou v domácnosti s rodičmi zo strany matky A. J. a otcom A. K.. Rodina býva v sociálnom byte, ktorý pozostáva z 2 izieb a kuchyne. Bytové podmienky sú udržiavané, hygiena bývania je na dostatočnej úrovni. Domácnosť je vybavená potrebným a účelovým zariadením. V domácnosti je zavedená voda, elektrická energia, kúria tuhým palivom. So starostlivosťou o maloleté dieťa a

bežným chodom domácnosti sú matke nápomocný jej rodičia. Maloletý A. je zdravé dieťa, je dojčený a dokrmovaný umelou výživou, celkovo prosperuje. Ambulanciu detskej lekárky matka navštevuje pravidelne a dodržiava pokyny a odporúčania lekárky. Matka starostlivosť o dieťa zvláda, vie vykonávať bežné činnosti spojené so starostlivosťou o dieťa. Otec maloletého dieťa nie je uvedený v rodnom liste.

3. Odporca – muž, ktorého otcovstvo malo byť určené popieral, že by bol otcom maloletého dieťaťa, tvrdil, že matka sa stýkala aj s inými mužmi.

4. Matka maloletého dieťaťa uviedla, že otcom dieťaťa je označený odporca.

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, výsluchom matky maloletého dieťaťa, výsluchom odporcu, lustráciami v registri Sociálnej poisťovne ohľadne účastníkov konania, lustráciami v Registri obyvateľov ohľadne účastníkov konania, lustráciami v registri bánk ohľadne účastníkov konania, Správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce z 8.9.2022, Správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou z 9.9.2022 s potvrdeniami, Správou Sociálnej poisťovne – pobočka Michalovce zo dňa 9.9.2022, Správou Sociálnej poisťovne – pobočka Vranov nad Topľou zo dňa 14.9.2022, Správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trebišov zo dňa 14.12.2022, Správami kolízneho opatrovníka, Správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou zo dňa 9.6.2023 a potvrdeniami, Správami Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce zo dňa 9.6.2023, Správou Okresného riaditeľstva Policajného zboru, Okresný dopravný inšpektorát Vranov nad Topľou zo dňa 9.6.2023, Oznámením zamestnávateľa Starstaff s.r.o. z 9.6.2023– mzdovým listom za rok 2023, Správou Sociálnej poisťovne pobočka Vranov nad Topľou zo dňa 13.6.2023, Správu Okresného riaditeľstva Policajného zboru, ODI Michalovce zo dňa 14.6.2023, Správou Sociálnej poisťovne – pobočka Michalovce zo dňa 15.6.2023, Tlačivami pre dokladovanie pomerov matky mal. dieťaťa a odporcu, Správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce dňa 13.2.2024, Správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou zo dňa 13.2.2024 a potvrdeniami, vyjadrením kolízneho opatrovníka maloletého dieťaťa z 15.4.2024, pripojeným spisom tunajšieho súdu sp.zn. 6Po/21/2021, pripojeným spisom tunajšieho súdu sp.zn. 6P/180/2021, Znaleckým posudkom č. 35/2023 spolu s vyúčtovaním znalečného a zistil tento skutkový stav:

6. Z rodného listu maloletého A. A. mal súd preukázané, že maloletý sa narodil dňa XX.XX.XXXX z matky F. A., nar. X.XX.XXXX. Otec dieťaťa v rodnom liste nie je uvedený. Originál rodného listu maloletej je súčasťou pripojeného spisu tunajšieho súdu sp.zn. 6Po/21/2021. Uvedené údaje korešpondujú aj lustráciami vykonanými ohľadne účastníkov konania v Registri obyvateľov.

7. Matka maloletého dieťaťa vo výpovedi uviedla, že v spoločnej domácnosti s odporcom nikdy spolu nežili. S odporcom sa stretávali rok aj tri mesiace pred narodením mal. dieťaťa, od pôrodu dieťaťa maloletého v novembri 2021 sa už s odporcom nevidela. Počas tohto obdobia sa s odporcom aj intímne stýkala, pohlavný styk nechránený mohli mať spolu približne päťkrát. V uvedenom období sa intímne nestýkala s inými mužmi. Matka má dosiahnuté iba základné vzdelanie. Nikdy nepracovala. V spoločnej domácnosti v súčasnosti býva s mamou. Žijú s nimi aj traja súrodenci matky mal. dieťaťa, tak isto jej otec.

8. Odporca-muž ktorého otcovstvo má byť určené vo výpovedi uviedol, že ich vzťah sa začal 6. augusta 2019, pričom tento ukončili v januári 2020, potom nejakých desať až jedenásť mesiacov sa nevideli, pričom prítomný odporca mal v tom čase inú priateľku, s ktorou sa stretával, po tom čo ukončil vzťah s touto novou priateľkou stretli sa s prítomnou matkou mal. dieťaťa niekedy koncom mája 2021, vtedy mali spolu aj pohlavný styk, bolo to poslednýkrát, čo sa spolu pohlavne stýkali. Následne sa spolu nestretávali, stretli sa spolu až začiatkom septembra 2021, kedy mu povedala matka mal. dieťaťa, že je tehotná a že dieťa nechce. Vie, že sa stýkala matka mal. dieťaťa stýkala aj s inými mužmi intímne.

9. Z pripojeného spisu tunajšieho súdu sp.zn. 6Po/21/2021 vyplýva, že s matkou maloletého bola dňa 16.12.2021 spísaná zápisnica, z ktorej je zrejmé, že navrhla, aby označený otec dieťaťa bol predvolaný k súdu a vyjadril sa, či uznáva otcovstvo k mal. dieťaťu, ak otcovstvo uzná, súhlasí s tým, za otca označila odporcu. Z predmetného spisu tiež vyplýva, že bol vykonaný výsluch s domnelým otcom mal. dieťaťa dňa 27.1.2022, z ktorého vyplynulo, že odporca uviedol, že neuznáva otcovstvo z dôvodu, že matka mal. dieťa ho síce označila za otca, ale otcovstvo neuznáva, pretože má podozrenie, že matka mala iných mužov, s ktorými mala pohlavný styk v kritickom čase, v tom čase mala aj priateľa, s matkou dieťaťa som mal pohlavný styk iba raz, žiadam, aby bola vykonaná krvná skúška.

10. Z pripojeného spisu tunajšieho súdu sp.zn. 6P/180/2021 vyplýva, že na tunajšom súde viedlo sa konanie o priznanie rodičovských práv a povinností k mal. dieťaťu A. A., nar. XX.XX.XXXX, pričom ako vyplýva z rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou, č.k. 6P/180/2021-17 zo dňa 21.12.2021, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 14.1.2022, súd priznal mal. matke F. A., nar. X.XX.XXXX rodičovské práva a povinností vo vzťahu k osobnej starostlivosti o mal. dieťa A. A., nar. XX.XX.XXXX s tým, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

11. Zo znaleckého posudku č. 35/2023 z 28.12.2023 podaného RNDr. Angelikou Vasilovou vyplynulo, že na základe zisteného nálezu DNA analýzou - otcovstvo označeného muža A. G. voči maloletému dieťaťu A. A. je vylúčené, keďže hodnota pravdepodobnosti otcovstva je 0,00%.

12. Zo správy kolízneho opatrovníka z 15.4.2024 vyplynulo, že vzhľadom k tomu, že otcovstvo odporcu bolo vykonanou DNA skúškou vylúčené, odporúčajú návrh zamietnuť.

13. Podľa § 94 ods. 1, 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „ZoR“) ak nedošlo k určeniu otcovstva súhlasným vyhlásením rodičov, môže dieťa, matka alebo muž, ktorý tvrdí, že je otcom, navrhnúť, aby otcovstvo určil súd. Za otca sa považuje muž, ktorý s matkou dieťaťa súložil v čase, od ktorého neprešlo do narodenia dieťaťa menej ako stoosemdesiat a viac ako tristo dní, ak jeho otcovstvo nevyklučujú závažné okolnosti.

14. Podľa § 108 ods. 2 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), účastníkom konania o určenie otcovstva je navrhovateľ podľa predpisov rodinného práva, dieťa, matka a muž, ktorého otcovstvo má byť určené.

15. Podľa § 110 CMP s konaním o určenie otcovstva je spojené konanie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a o výžive maloletého.

16. Podľa § 36 CMP súd je povinný vykonať aj iné dôkazy, ako navrhli účastníci, ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu veci.

17. Podľa § 37 CMP súd si môže osvojiť zhodné skutkové tvrdenia účastníkov, ak nemá pochybnosti o ich pravdivosti, len ak nie sú v rozpore s vykonaným dokazovaním.

18. Podľa čl. 4 CMP, ak je účastníkom konania mal. dieťa, koná súd v jeho najlepšom záujme.

19. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

20. Ako vyplýva z § 231 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) rozsudok ukladajúci povinnosť plniť v budúcnosti splatné dávky alebo splátky možno na základe žaloby zmeniť, ak sa podstatne zmenili pomery, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok. Zmena rozsudku je prípustná od času, keď nastala podstatná zmena pomerov.

21. Podľa § 232 ods. 3 CSP lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

22. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že maloletý A. A. sa matke F. A. narodil dňa XX.XX.XXXX, pričom v rodnom liste nemal uvedeného otca. Vzhľadom na skutočnosť, že v čase rozhodnom pre splodenie dieťaťa udržiavala matka maloletej intímnu známosť iba s odporcom a podľa jej udania jedine on je otcom maloletého E., bol podaný návrh maloletým dieťaťom zastúpeným kolízny opatrovníkom na určenie otcovstva voči odporcovi. Odporca otcovstvo k maloletej popieral.

23. Zo znaleckého posudku súd zistil, že hodnota pravdepodobnosti otcovstva u odporcu je 0,00 % a že otcovstvo označeného muža A. G., nar. XX.X.XXXX je vylúčené.

24. V danom prípade súd mal za preukázané, že medzi matkou maloletého dieťaťa a domnelým otcom došlo k súložiu v dobre kritickej pre splodenie maloletého A. A. (v máji 2021). Zároveň však znaleckým

dokazovaním analýzou DNA bolo otcovstvo označeného muža A. G. voči maloletému A. A. jednoznačne vylúčené. Súd preto návrh ako nedôvodný zamietol.

25. Podľa § 53 CMP, v konaní vo veciach určenia rodičovstva a v konaniach vo veciach notárskych úschov môže súd priznať náhradu trov konania účastníkom, ktorí mali vo veci úspech, proti účastníkom, ktorí úspech nemali, ak to možno spravodlivo požadovať.

26. Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

27. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

28. Podľa ust. § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

29. O náhrade trov konania mimo trov štátu rozhodol súd podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. V ustanovení §52 CMP je formulovaná generálna klauzula, vychádzajúca z predpokladu, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Zákon dáva súdu možnosť priznať náhradu trov konania účastníkom, ktorí mali vo veci úspech, proti účastníkom, ktorí úspech nemali, ak to možno spravodlivo požadovať, v konaniach vo veciach určenia rodičovstva a v konaniach vo veciach notárskych úschov (§53 CMP). V zmysle §55 CMP súd môže náhradu trov konania priznať, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé. Muž, ktorého otcovstvo malo byť určené, vzhľadom na nepreukázanie otcovstva k maloletému, nol v podstate úspešným účastníkom vo veci, nežiadal však náhradu trov priznať, čo vyplynulo z jeho vyjadrenia na pojednávaní dňa 18.4.2024.

30. Na základe uznesenia tunajšieho súdu č.k. 5Pc/6/2022-214 zo dňa 13.3.2024, ktoré nadobudlo právoplatnosť 9.4.2024, bola vyplatená zo štátnych prostriedkov súdnej znalkyni suma 476,40 eur, a to ako znalečné v súvislosti s podaným znaleckým posudkom.

31. Vyplatením znalečného z rozpočtových prostriedkov súdu v zmysle § 57 CMP vznikol štátu nárok na náhradu trov konania vo výške priznaného znalečného, t. j. sume 476,40 eur.

32. Súd nezaviazal žiadneho z účastníkov konania k znášaniu trov štátu vo výške 476,40 eur. Vo vzťahu k odporcovi tak nemohol učiniť, nakoľko išlo v podstate o úspešného účastníka v konaní, vo vzťahu ku ktorému bol návrh na určenie otcovstva zamietnutý.

33. Súd vzhliadol na predmet konania, ktorým je určenie otcovstva, pričom navrhovateľom v prejednávanej veci je maloleté dieťa zastúpené príslušným úradom práce, sociálnych vecí a rodiny.

34. Vzhľadom na preukázané majetkové a sociálne pomery účastníkov konania je potrebné rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania štátu modifikovať a aplikovať ust. § 257 CSP. Podľa súdnej praxe pri posudzovaní okolností hodných osobitného zreteľa treba prihliadať na osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery účastníkov, a tiež na okolnosti, ktoré ich viedli k uplatneniu práva na súde a ich postoj v konaní. Nepriznanie náhrady trov konania musí zodpovedať zvláštnym okolnostiam konkrétneho prípadu a jedným z rozhodujúcich hľadísk je aj to, aby sa takéto rozhodnutie nejavilo ako neprimeraná tvrdosť voči účastníkov, a aby neodporovalo dobrým mravom.

35. Pokiaľ ide o maloleté dieťa a matku maloletého dieťaťa, u týchto boli splnené podmienky priznania oslobodenia od súdnych poplatkov s prihliadnutím na ich sociálne pomery a nemajetnosť. Matka maloletého dieťaťa má základné vzdelanie, pričom jej jediným príjmom je rodičovský príspevok a prídavok na dieťa spolu v sume 405,- eur. Spolu s maloletým bývajú v byte, ktorého vlastníkmi sú rodičia matky. Matka maloletého dieťaťa nevlastní žiadne nehnuteľnosti ani hnuiteľný majetok väčšej hodnoty. Lustráciou v registri bánk bolo zistené, že je vlastníčkou niekoľkých účtov v bankách s nulovou alebo nepatrnou hodnotou (k 9.2.2024). Podľa správy Úradu práce, soc. vecí a rodiny Vranov nad Topľou z 13.2.2024 poberá matka maloletého dieťaťa prídavok na dieťa a rodičovský príspevok, pričom podľa priložených potvrdení je výška prídavku na dieťa v sume 60,- eur mesačne a výška rodičovského

príspevku v sume 345,20 eur mesačne. Uvedený prídavok a rodičovský príspevok poberá na maloletého A. A., nar. XX.XX.XXXX. Nie je a ani nebola vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Ako vyplynulo z výpovede matky maloletého dieťaťa, rodičia matky, s ktorými žije v spoločnej domácnosti, sú tiež iba poberateľmi príspevkov, pričom ani jeden z rodičov nie je zamestnaný. V spoločnej domácnosti žije matka maloletého dieťaťa zároveň so súrodencami, a to troma sestrami, ktoré sú ešte maloleté a s bratom vo veku 23 rokov, ktorý je však tak isto nezamestnaný. Svojim rodičom matka maloletého prispieva na stravu a bývanie sumou okolo 150,- eur mesačne. Vzhľadom na uvedené okolnosti, sociálne pomery a majetkové pomery matky spoločne s maloletým dieťaťom, súd nemohol štátu priznať náhradu trov vynaložených v súvislosti so znaleckým dokazovaním v tejto veci. Zo súdom zistených skutočností jednoznačne vyplýva, že priznaním trov štátu by jednoznačne mohlo dôjsť k ohrozeniu výživy maloletého dieťaťa. Štátu preto súd nárok na náhradu trov konania nepriznal.

36. S poukazom na Článok 7 CMP v záujme hospodárnosti konania a ochrany práv a právom chránených záujmov účastníkov konania môže súd upustiť od vykonania určitých úkonov alebo prispôbiť ich realizáciu tak, aby dosiahol spravodlivé rozhodnutie vo veci.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v príslušnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.